

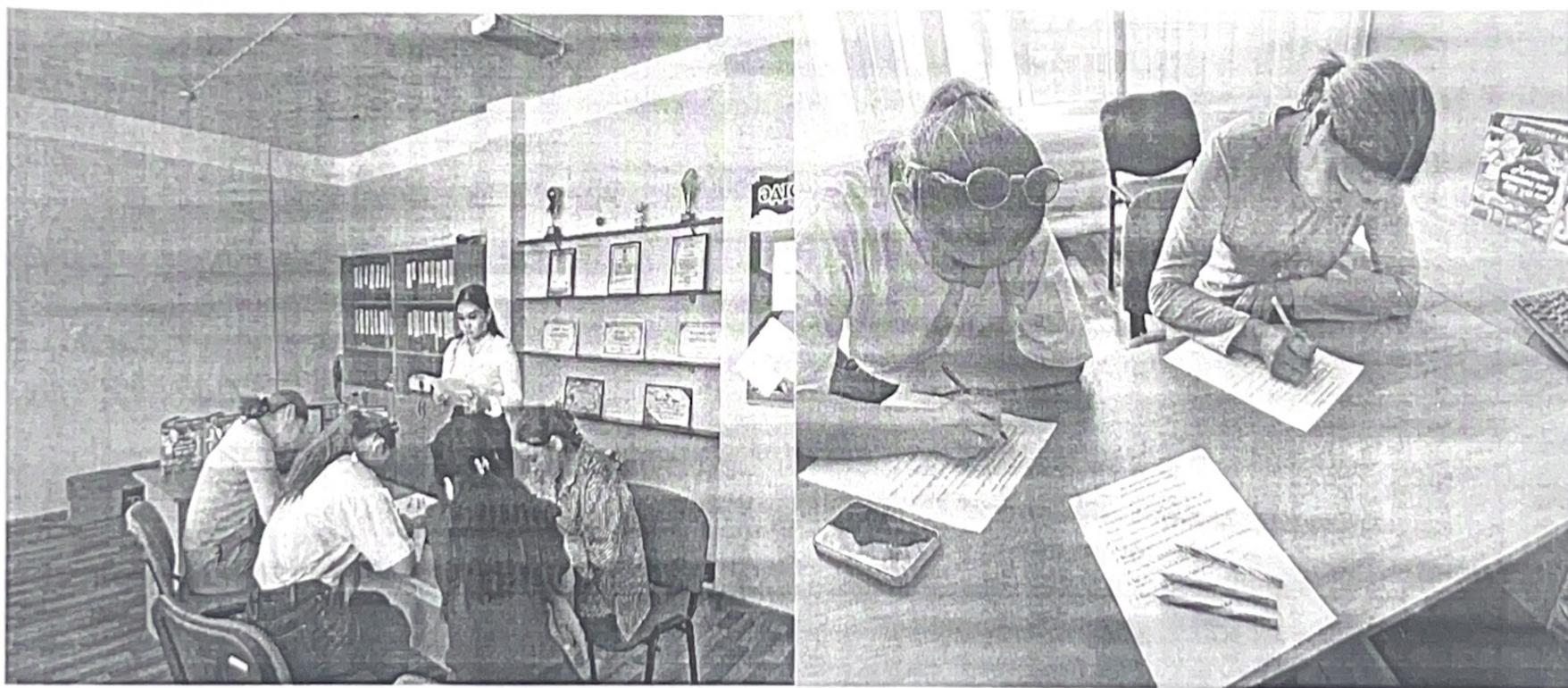
ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ АБАЙ ҚАЛАСЫ
АБАЙ АУДАНЫ БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ
«АҚҚУ» БӨБЕКЖАЙ» КМҚК

"Бала өміріндегі ертегінің рөлі"

Дайындаған: Махмутова Н.Б
Асан Ә.

Абай қаласы

"Аққу" бөбекжай" КМҚК консультативтік пунктінің жоспары бойынша сәуір айында ата-аналармен "Бала өміріндегі ертегінің рөлі" тақырыбында кездесу ұйымдастырылды. Баланың ақыл-ой дамуындағы танымдық ертегілердің рөлі және ертегі терапиясы туралы дәріс оқылып, пікірталас өткізілді. Артикуляциялық ертегілер-үйдегі логопед түрлерімен таныстырылып, презентация көрсету арқылы ұсыныстар ұсынылды.

Баланың ақыл-ой дамуындағы танымдық ертегілердің рөлі.

Математикалық, экологиялық, экономикалық және басқа идеялар баланың ақыл-ой операцияларын қалыптастыруға көп көңіл бөледі. Бұл қоршаған әлемді тану және мектепте табысты білім алу үшін қажет.

Ертегінің көмегімен сіз баланы қоршаған әлеммен қызықты түрде таныстыра аласыз, оны жақсы түсінуге және түсінуге көмектесесіз. Оның көмегімен зерттелетін материалды жандандыруға болады. Ертегідегі образдарды тарту арқылы баланың эмоционалдық саласына жол табуға болады. Бала қызықты оқиғаны тыңдағанда, кейіпкерлерімен бірге бастан кешеді, сонымен бірге күрделі интеллектуалды мәселелерді шешеді, өз іс-әрекетін логикалық тұрғыдан негіздейді.

Ертегілер жақсылық пен әділдікке үйретеді. Қарапайым және қарапайым сюжеттеріне қарамастан, ертегілер ең бастысы туралы айтады: өмірдің мәні, жақсылық пен жамандықтың күресі, олардың адамгершілік қағидалары бар.

Әлеуметтік және тұлғалық даму мектепке дейінгі білім берудің ең күрделі бағыттарының бірі болып табылады. Қарым-қатынас жасау арқылы бала өз құрдастары арасындағы мінез-құлық нормаларын қабылдайды, қиын жағдайдан шығуды үйренеді, рұқсат етілген нәрселердің шегін біледі, эмоционалды мәселелерді шешуге үйренеді, әлемді таниды, өзін және айналасындағыларды таниды. Әлеуметтік сипаттағы ертегілерді тыңдай отырып, балалар достар табу керек екенін біледі, өйткені жалғыз өзі зеріктіреді, мұңаяды ("Жүк көлігі досын қалай іздеді" ертегісі), сыпайы болу керек және қарым-қатынас жасай білу керек ("Тәрбиесіз тышқан туралы ертегі").

Егде жастағы мектеп жасына дейінгі балалар экономикалық идеяларды игере алады. Бұған экономикалық сипаттағы танымдық ертегілер ықпал етеді. Экономиканың негіздерін ертегі түрінде білетін балалар жарнаманың не екенін, ақша деген не, тауар деген не екенін түсіне бастайды. Ертегілердің мазмұны проблемалық жағдаят түрінде өрбиді. Оларды шешкен кезде балада дербестік, логикалық, өзіндік ойлау қабілеті дамиды. Ертегілерді қолдануға болады: "Шыбын мен оның отбасы шайхананы қалай ашты" (Е. Терехова), "Базардағы адам сиырды қалай сатты" (В. Колесникова).

Оқу-тәрбие үрдісінде экологиялық танымдық ертегілерді де қолдану маңызды. Бұл ертегілерде көптеген жануарлардың ерекшеліктері дәл белгіленіп, ұлттық мерекелер мен салт-дәстүрлер суреттелген. Бұл ертегілер экологияның негізгі түсініктері мен заңдылықтарын ашады. Экологиялық ертегілерді келесі түрлерге бөлуге болады: ертегілер - "ертегілер", ертегілер - "неге", ертегілер - "апаттар". "Ертегілер" ертегілерінде басты кейіпкерлер ойдан шығарылған кейіпкерлер (Колобок, Листовичок және т.б.). Олармен кездесу арқылы балалар жабайы табиғат туралы көп нәрсені біледі.

Математикалық түсініктерді қалыптастыру және танымдық қызығушылықты дамыту үшін көңіл көтеретін проблемалық жағдаяттарды қолдануға болады. Бұл ертегіні байланыстыруға көмектеседі.

Танымдық ертегіні балалардың сөйлеу тілін дамытуда да қолдануға болады. Логопедиялық жұмыста ересек мектеп жасына дейінгі балалармен "Тірі дыбыстар", "А әрпі бәрімен достасқандай" (И. Тебенкова), "Қызметші Петр дәріні қалай алып жүрді" сияқты ертегілерді қолдануға болады. (А. Кожевникова).

Ертегілерді қолдану білімді тезірек және берік меңгеруге оң әсер етеді. Балалардың танымдық белсенділігі артады, оқуға деген қызығушылығы артады.

Баяндауды бастамас бұрын мәтінді өзіңіз өңдеуіңіз керек: талдау жасаңыз, тақырыпты бөлектеңіз, көрнекі материал дайындаңыз. Әңгімелеу алдында балаларды тыңдауға баулу керек. Ол үшін тосын сәтті, кейіпкердің келбетін пайдалануға болады. Ертегілерді жүйелі түрде айту керек. Бұл оқу емес, айту. Сонымен бірге эмоционалды, мәнерлі және жарқын. Баланың жеке ерекшеліктерін ескеруді ұмытпаңыз. Танымдық ертегілер материалдың күрделілігін ескере отырып, дәйекті түрде ұсынылуы керек. Ақыл-ой әрекетін белсендіру үшін театрдың алуан түрін, иллюстрацияларды және әртүрлі проблемалық жағдаяттарды қолдануға болады.

Әңгімелеу барысында мұғалім суретші, әңгімеші және балалар қатысатын сиқырлы қойылымның режиссері ретінде әрекет етеді.

Танымдық ертегілердің арқасында бала сабақта пассивті бақылаушыдан белсенді қатысушыға айналады. Бұл балалардың білімін, қоршаған әлем туралы түсініктерін, сонымен қатар баланың жалпы дамуына жағымды әсер етеді.

Ертегілер

Хайуанаттар
туралы
ертегілер

Негізгі
кейіпкерлер
ан, құс, үй
жануарлары
болады

Қиял-ғажайып
ертегілер

Ер жүрек,
батыр
адамдардың
басынан
кешкен
сан алуан
оқиғалары
баяндалады

Шыншыл
ертегілер

Өмірдегі
шындық
оқиғаларды
баяндалады

